

Табела о потребним изменама регулативе у складу са захтевима чланица СТО за либерализацију трговине услугама (октобар 2008. године)

Сектор	Захтев чланице СТО	Потребне промене	Надлежност	Коментар надлежног органа
Хоризонталне обавезе				
Стицање/власништ во над непокретностима	<ul style="list-style-type: none"> Уклонити реципроцитет за стицање власништво над непокретностима Издначити процедуре за домаће и стране држављане (САД, Канада, Кореја) Дозволити странцима власништво над пољопривредним земљиштем (Бразил) 	<ul style="list-style-type: none"> - Закон о својинско-правним односима унети промене имајући у виду да је услов реципроцитета елиминисан у Уставу - Закон о пољопривредном земљишту 	<ul style="list-style-type: none"> - Министарство финансија, - Народна банка Србије - Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде 	
Субвенције	<ul style="list-style-type: none"> Прецизније дефинисати субвенције у области пружања услуга од јавног интереса 	<ul style="list-style-type: none"> - Усвојити Закон о контроли државне помоћи 	<ul style="list-style-type: none"> - Министарство финансија 	
Девизно пословање	<ul style="list-style-type: none"> Уклонити обавезу уноса девиза по основу извршеног извоза у року од 180 дана (САД, Канада) 	<ul style="list-style-type: none"> - Закон о девизном пословању - усвојити неопходне промене 	<ul style="list-style-type: none"> - Министарство финансија, - Народна банка Србије 	<p>МЕРР: Унете одговарајуће измене у предлог Закона чија израда је у току</p>
Инвестиције	<ul style="list-style-type: none"> Уклонити постојећа ограничења за оснивање огранака (direct branching) у области финансија 	<ul style="list-style-type: none"> - Закон о банкама - Закон о финансијском лизингу Усвојити неопходне промене закона имајући у виду и решење у Закону о осигурању 	<ul style="list-style-type: none"> - Министарство финансија, - Народна банка Србије - Министарство економије и регионалног развоја 	<p>МЕРР: <u>Закон о осигурању предвиђа транзициони период од 5 година од уласка Републике Србије у СТО за отварање огранака.</u></p>

Сектор	Захтев чланице СТО	Потребне промене	Надлежност	Коментар надлежног органа
	<p>Дефинисати посебна подручја (као што су погранично подручје, национални паркови, близина војних објеката) у којима страни држављанин не може инвестирати, или мора поседовати дозволу надлежног министарства за овакву врсту инвестиција.</p> <p>Дефинисати критеријуме за добијање дозволе.</p>	<p>- Закон о заштити државне границе Дефинисати гранични појас</p>	<p>- Министарство унутрашњих послова</p> <p>- Министарство животне средине и просторног планирања</p>	
<p>Привремено присуство физичких лица ради пружања услуга</p>	<ul style="list-style-type: none"> Објаснити увођење, односно начин утврђивања и примену квота за физичка лица која се трансфериршу (запослена су) у оквиру компаније која је основана у иностранству и која је регистрована (има комерцијално присуство) и на територији Србије. <ul style="list-style-type: none"> Укннути квоте за ову категорију физичких лица. Продужити рок од 1 године за привремено боравак странаца запослених унутар компанија, на 5 година. 	<p>- Закон о станицима</p> <p>- Закон о запошљавању странаца</p> <p>Систем квота треба да је транспарентан и предвидив, уместо уклањања; Дефинисати за које категорије странаца ће бити предвиђене квоте и који ће критеријуми бити коришћени приликом одређивања квота;</p> <p>Да ли ће бити дефинисане квоте за трансфере запослених унутар компанија.</p>	<p>- Министарство економије и регионалног развоја</p> <p>Неопходана сарадња и са</p> <p>- Националном службом за запошљавање</p>	<p>МЕРР: Нацрт Закона о запошљавању странаца предвиђа квоте, детаљни нису познати.</p> <p>МЕРР: Законом о странцима који се упућује на усвајање омогућено прихватање постављеног захтева</p>
Секторске обавезе				
<p>ИП Правне услуге (СРС861) искључујући јавне функције (нотаре)</p>	<p>Обавезивања страни адвокати <u>пружају консултантске/саветодавне услуге за међународно право и њихово матично право</u> - трећих земаља, за све начине пружања услуга. (Јапан, Канада)</p>	<p>- У Закон о адвокатури унети неопходне промене</p> <p>Укннути реципроцитет за консултантске правне услуге за међународно и право те земље</p> <p>Утврдити процедуре које ће омогућити страним адвокатима да се региструју у Адвокатској комори како би се бавили давањем консултантских услуга у вези са правом за које су квалификовани.</p> <p>Омогућити страним адвокатским фирмама да отворе адвокатске канцеларије за</p>	<p>- Министарство правде</p> <p>- Адвокатска комора Србије</p>	<p>МЕРР: Смаграмо да се ова обавеза може преузети</p> <p>Нацртом Закона о адвокатури је све ово урађено</p>

Сектор	Захтев чланице СТО	Потребне промене	Надлежност	Коментар надлежног органа
		<p>пужање консултантских услуга у Србији.</p> <p>Успоставити механизме контроле који ће омогућити Адвокатској комори да провери квалификације и чланство страних адвоката у њиховим коморама.</p>		<p>Провера квалификација је у супротности са Директивом ЕУ па није ни предвиђена а механизми контроле чланства страних адвоката у њиховим коморама је предвиђен нацртом.</p>
	<p>Дозволити консултантске/ саветодавне услуге за домаће право (САД)</p>	<p>Укинути држављанство и боравиште као услов за пужање саветодавних услуга за домаће право.</p> <p>Осигурати да је заступање пред домаћим судовима резервисано за наше држављане (резиденте).</p> <p>Успоставити механизме контроле који ће омогућити Адвокатској комори да провери квалификације и чланство страних адвоката у њиховим коморама.</p>		<p>Држављанство као услов је укинуто под одређеним условима, а боравак у земљи за пужање саветодавних услуга по домаћем праву је неопходан услов.</p> <p>Заступање пред домаћим судовима није резервисано само за наше држављане (резиденте) већ и за стране држављане под предвиђеним условима.</p> <p>Провера квалификација није предвиђена већ само чланство страних адвоката у њиховим коморама.</p>

Сектор	Захтев чланице СТО	Потребне промене	Надлежност	Коментар надлежног органа
Рачуноводствене, књиговодствене и ревизорске услуге	Обавезивање за ревизорске услуге кроз начин 1 ¹ , што значи да услуге ревизије могу пружати <u>ревизорске фирме</u> прекогранично, без обавезе комерцијалног присуства у Србији. ²	- Закон о рачуноводству и ревизији унети промене у у делу који се односи на ревизију Успоставити процедуре за проверу стручности страних ревизора и механизме сарадње и контроле са страним коморама ревизора Донети закон којим се омогућава пружање услуга у начинима 1, 2 и 3	- Министарство финансија - Комора овлашћених ревизора	МЕРР: Сматрамо да се ова обавеза може преузети
Услуге пореских саветника	Обавезивање – за све начине пружања услуге		- Министарство финансија - Народна банка Србије	
Архитектонске услуге /Услуге инжињеринга /Услуге интегрисаног инжињеринга	Обавезивање за пружање услуга преко начина 1. За начин 4 - да се укине држављанство као захтев за пружање ових услуга и да се обавеза преузме на нивоу хоризонталне обавезе, укључујући и категорију независних професионалаца. (Швајцарска, САД, Норвешка)	Променити услове - држављанство и боравиште - за добијање лиценце (одговорног пројектанта, извођача) Успоставити процедуре за проверу стручности и механизме сарадње и контроле са страним струковним коморама. Уместо држављанства, увести неутралне критеријуме које примењују и остале чланице СТО, са којима би се могао постићи исти ефекат, као што су: захтев за полагање стручног испита на српском језику уколико природа посла то оправдава, или полагање одговарајуће банкарске гаранције за добро извршење посла, или потребу да стране фирме сарађују са домаћим .	- Министарство за инфраструктуру - Инжињерска комора Србије	Законом о планирању и изградњи прописано да техничка документација израђена по прописима других земаља подлеже техничкој контроли којом се проверава усклађеност те документације са законом и другим прописима, стандардима, техничким нормативима и нормама квалитета, што значи да сви пројекти могу да се израђују у иностранству (начин 1), али морају да буду преведени на српски језик и да техничку контролу врши правни субјекат који ипуњава услове Закона о

¹ Начини пружања услуга: 1 – прекогранично пружање услуга; 2 – коришћење услуге у иностранству; 3 – комерцијално присуство; 4 – присуство физичких лица.

² Према нашим прописима ревизорска фирма треба да добије дозволу МФ и да се упише у регистар код КОР, а ревизор сертификат МФ и лиценцу КОР

Сектор	Захтев чланице СТО	Потребне промене	Надлежност	Коментар надлежног органа
Урбано планирање и услуге пејзажне архитектуре	Обавезивање за начин 1, 3 и 4. Евентуално навести за начин 1 да је потребно комерцијално присуство фирме у Србији и/или постојање уговора са Агенцијом или локалним органима власти. (Канада, САД, Јапан)	Јасно одвојити активности које су у надлежности Агенције за просторно планирање од оних које се могу пружати на комерцијалној основи од стране страних фирми.	- Министарство за инфраструктуру - Агенција за просторно планирање - Инжењерска комора Србије	МЕРР: Сматрамо да се ова обавеза може преузети МЕРР: Сматрамо да се ова обавеза може преузети
Услуге у вези некретнина – изнајмљивање, продаја и лизинг	Обавезивање за начин 1 и 3 – да страници могу пружати ову услугу са и без комерцијалног присуства.	Донети регулативу која би уредила ову област тако да је могуће преузети обавезе како се захтева од стране чланица СТО.	- Министарство економије и регионалног развоја - Министарство финансија	МЕРР: Сматрамо да се ова обавеза може преузети
Услуге превожња и тумачења	Тражи се преузимање обавеза			МЕРР: Сматрамо да се ова обавеза може преузети
Услуге техничког тестирања и анализе	Тражи се обавезивање за начин 1 Услов за пружаоца услуге треба да је регистровање у међународном акредитационом систему (САД)	Закони који покривају инфраструктуру квалитета Размотрити евентуално да се искључе услуге које влада одређује за своје потребе од услуга приватним лицима (о чијој либерализацији би могло да се преговара)	- Министарство рударства и енергетике - Министарства/ органи који врше техничко тестирање и анализу	Коментар МРЕ: -Закони су у надлежности и других министарстава -МРЕ не врши техничко тестирање (испитивање) и анализу.
Услуге паковања	Тражи се обавезивање за начин 1. (САД)			МЕРР: Сматрамо да се ова обавеза може преузети
Услуге организовања конвенција (планирање, организовање и услуге маркетинга за	Тражи се преузимање обавезе за начин 1 (САД)	Донети регулативу која би уредила ову област тако да је могуће преузети обавезе како се захтева од стране чланица СТО.	Министарство економије и регионалног развоја	МЕРР: Сматрамо да се ова обавеза може преузети

Сектор	Захтев чланице СТО	Потребне промене	Надлежност	Коментар надлежног органа
конвенције и сл.)				
Курирске услуге	Да страни пружаоци експресних курирских услуга уживају третман који неће бити неповољнији од третмана који ужива Пошта Србије или њене испоставе, у свим активностима где су присутни услови конкуренције (САД)	Потпуна примена Закона о поштанским услугама, избором и фактичким почетком рада Савета Републичке агенције за поштанске услуге.	- Министарство за телекомуникације и информационо друштво - Министарство Финансија	МЕРР: Неки услови су створени новим Законом о поштанским услугама, али није пожељно сада преузимати ову обавезу јер то питање није решено ни међу чланицама (предлог Референтног документа за курирске услуге се још разматра)
Телекомуникације	Тражи се обавезивање за начине 1 и 3 – мобилна телефонија.	Закон о телекомуникацијама Правилник о броју и периоду за који се издаје лиценца за мобилну телефонију Уклонити ограничења (осим непостојања фреквенција) за давање нових лиценци за операторе мобилне телефоније. Без захтева да се користи мрежа неког одређеног пружаоца услуга, за комерцијално присуство, Проверити да ли уговори са постојећим операторима предвиђају нека ограничења	- Министарство за телекомуникације и информационо друштво - РАТЕЛ	Побољшање ће бити могуће у домену мобилне телефоније
	Тражи се обавезивање за начине 1, 2 и 3 – фиксна телефонија.	Уклонити монопол Телекома Србије за локалне, међуградске и међународне позиве. Успостављање регулативе и механизма за утврђивање цена. Тачно дефинисати шта остаје монопол и дужину транзиционог периода за његово повлачење.		МТИД и МЕРР су, као почетну преговарачку позицију, предложили транзициони период од пет година
	Додатне обавезе у складу са WTO Reference Paper и упутством за израду листа концесија (САД, Канада, Норвешка, Кореја, Јапан)	Осигурати да РАТЕЛ има сва овлашћења предвиђена у WTO Reference Paper. Reference Paper је документ чијим се преузимањем обавезује на увођење пуне конкуренције на тржиште телекомуникационих услуга		Обавезе по Референтном документу су везане за укидање монопола те се и на њих односи тражени транзициони период.
Услуге	Преузимање обавезе за начин 1 за	Држављанство и боравиште не би требало	- Министарство за	Одређени ниво

Сектор	Захтев чланице СТО	Потребне промене	Надлежност	Коментар надлежног органа
грађевинарства	вршење консултантских услуга у овој области (САД, Канада)	да буду услов за пружање услуга. Успоставити процедуре за проверу стручности.	инфраструктуру - Инжењерска комора Србије	либерализације услуга за поједина занимања у овом сектору ће се омогућити усвајањем измена и допуна Закона о планирању и изградњи
	Обавезивање за начин 4	Видети хоризонтални део - Кретање физичких лица.		Одређени ниво либерализације услуга за поједина занимања у овом сектору ће се омогућити усвајањем измена и допуна Закона о планирању и изградњи
Услуге дистрибуције	Преузимање обавезе за начин 1- прекогранично нуђење услуга – путем интернета и каталожке продаје	Закон о трговини и Закон о електронској трговини	Министарство трговине и услуга	МЕРР: Сматрамо да се ова обавеза може преузети у складу са новим Законом о електронској трговини
	Преузимање обавезе за начин 1 франшизинг.	Донети Закон о франшизингу		МЕРР: Сматрамо да се ова обавеза може преузети
	Преузимање обавезе за начин 1 услуге комисионих агената (САД, Јапан)	Закон о трговини		МЕРР: Сматрамо да се ова обавеза може преузети
Енергетске услуге	Дистрибуција енергије – Тражи се пружање услуга контроле система, реактивног снабдевања и контроле волтаже, регулације, динамичког планирања, стабилности мреже - потпуно обавезивање за ове услуге у начину 1, 2 и 3.	Омогућити пружање пратећих услуга на комерцијалној основи и за домаће и за стране пружаоце под истим условима, донети о томе одговарајућу регулативу	Министарство рударства и енергетике	
	Научни и технички консалтинг у вези са овим услугама (СРС 8675) Захтевају пуно обавезивање за начин 1 - слање резултата тестирања преко сателита. Држављанство и боравиште не би требало дас буду услов за пружање услуга..	Закон о геолошким истраживањима		
	Услуге рафинације уз накнаду 1. F. i (СРС 8851 Basic metals) and (СРС 8845)	Унети одговарајуће измене у Уредбу о условима и начину увоза и прераде нафте и		

Сектор	Захтев чланице СТО	Потребне промене	Надлежност	Коментар надлежног органа
Услуге заштите животне средине	(САД, Норвешка) Тражи се обавезивање за начине 1, 2 и 3 код услуга канализације, одношења смећа, пречишћавања издувних гасова, смањења буке као и за услуге одлагања отпада, услуге чишћења и сл., и услуге заштите животне средине које нису посебно класификоване – остале услуге (СРС 94) Држављанство и боравиште не би требало дас буду услов за пружање услуга.	деривата нафте („Службени гласник РС“ бр. 92/07 и 93/07-испр) и омогућити странцима коришћење капацитета НИС Велики број ових услуга спада у категорију активности које могу бити предмет јавног или приватног монопола. За оне услуге које се могу пружати на комерцијалној основи потребно је развити регулативу и критеријуме за добијање дозвола. Дефинисати стандарде за заштиту животне средине и пружање ових услуга	- Министарство животне средине и просторног планирања - Министарство за државну управу и локалну самоуправу - Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде	МЖСПП: У овој фази преговора није могуће прихватање ових захтева. МЕРР: Сматрамо да се ова обавеза може преузети
Осигурање и услуге везане за осигурање	(САД, Канада) Неживотно – Начин 1 и 2 за МАТ односно: - осигурање у поморском транспорту, комерцијалној авијацији и „свемирска лансирања и терет (укључујући сателите)“, тако да осигурање покрива робу која се превози, превозно средство и све остале одговорности које из тога произилазе, - осигурање робе у међународном транзиту	Уредба о одређивању имовине и лица која се могу осигурати код страног друштва за осигурање Уредба треба да се допуни да би се дозволило директно осигурање код страног друштва. Предлог за осигурање у авијацији и транспорту по приступању ЕУ.	- Министарство финансија, - Народна банка Србије	МЕРР: Сматрамо да се ове обавезе могу преузети
	Поморски превоз путника тако да осигурање покрива путнике који се превозе, превозно средство и све остале одговорности које из тога произилазе Копнено и поморско истраживање, производња, прерада и транспорт енергетских производа (струја, нафта и гас), укључујући и осигурање које се односи на постројења и опрему, инфраструктуру, наведене енергетске производе и све ризике који из тога произилазе; Велике комерцијалне ризике који се односе на неживотно осигурање.			

Сектор	Захтев чланице СТО	Потребне промене	Надлежност	Коментар надлежног органа
Банкарске услуге	Омогућити обављање финансијског лизинга прекогранично	Закон о финансијском лизингу		Предлаже се транзициони период најдуже 5 година од приступања СТО.
	Омогућити нашим резидентима узимање гаранција од банака у иностранству	Закон о девизном пословању		МЕРР: Сматрамо да се ова обавеза може преузети
	Омогућити управљање свим врстама инвестиција нашим резидентима код банака у иностранству	Закон о пензионим фондовима Закон о инвестиционим фондовима		МЕРР: Сматрамо да се ова обавеза може преузети
	Омогућити страним резидентима прекогранично пружање саветодавних, посредничких и других помоћних услуга у свим подсекторима у оквиру банкарских услуга, укључујући кредитне референце и анализе, истраживања и савете у вези инвестиција и портфолија, савете у вези преузимања и о корпоративном реструктурирању и стратегији			МЕРР: Сматрамо да се ова обавеза може преузети
Туристичке услуге	Обавезивање за начин 1 за агенције и тур-оператере (СРС 7471).	Унети измене у Закон о туризму	Министарство економије и регионалног развоја	МЕРР: Сматрамо да се ова обавеза може преузети
Транспортне услуге/поморски транспорт	Уклонити захтев за комерцијалним присуством као услов за пружање туристичких услуга. Тражи се обавезивање за поморски транспорт путника и терета за начине 1, 2, 3 Тражи се преузимање обавеза по тзв. модел листи обавеза где се тражи: услуге транспорта – услуге поморског транспорта – међународни транспорт терета и путника, осим каботаже; под додатним обавезама, траже се услуге у лукама од 1-8	Уклонити сва ограничења за успостављање комерцијалног присуства и пружање услуга страних компанија за поморски транспорт.	Министарство за инфраструктуру	МЕРР: Захтев би требало прихватити као системско питање – прихватила га је и Швајцарска иако такођ еземља без мора
	Тражи се обавезивање за помоћне услуге за начине 1, 2, 3 Уклонити сва ограничења за пружање ових услуга (држављанство,	Унети потребне измене у Закон о унутрашњој пловидби		

Сектор	Захтев чланице СТО	Потребне промене	Надлежност	Коментар надлежног органа
	реципроцитет) (Норвешка, Јапан)			
Услуге одржавања и поправке авиона	Тражи се обавезивање за начин 1 и 3 (САД, Швајцарска)	Унети потребне измене у Закон о авиосаобраћају		МЕРР: Сматрамо да се ова обавеза може преузети
Услуге железничког транспорта	Граже преузимање обавезе за железнички транспорт робе у начину 3. (Канада)	Унети потребне измене у Закон о железници		
Услуге друмског транспорта	Тражи се објашњење зашто пружалац услуга у друмском транспорту претходно мора три године вршити искључиво транспорт на домаћем тржишту да би могао након тога да обавља и међународни транспорт. Тражи се укидање овог услова. (Норвешка, Турска)	Закон о друмском саобраћају - Укинути постављени услов		МЕРР: Сматрамо да се ова обавеза може преузети
Складиштење и магацинске услуге	Граже преузимање обавезе за начин 1 и 3.	Закон о јавним складиштима	Министарство трговине и услуга	МЕРР: Сматрамо да се ова обавеза може преузети